

Vadsø kommune

Barneverntjenesten i Vadsø kommune
v/koordinator Ann-Kristin Basma
Boks 614, Vadsø Familiesenter
9811 Vadsø

Vadsø 21.11.13

BLD – Barne- og likestillingsdepartementet

SVAR PÅ HØRING – ENDRING AV FORSKRIFT OM SAMVÆR MED TILSYN ETTER BARNELOVEN

Fra et barnevernssynspunkt, og med bakgrunn i å tenke på barnas beste, er det veldig bra at en ønsker å gi barna bedre beskyttelse, og styrke barneperspektivet i disse sakene. Videre er det også bra at det skal lovfestes beskyttet og støttet tilsyn under samvær. Barneverntjenesten i Vadsø har noen synspunkter i forhold til forslag til ny forskrift, konsekvenser og mulige tiltak.

Barnevernet tilføres stadig flere oppgaver:

Beskyttet tilsyn vil være en ny oppgave for barnevernet som vil kreve ressurser i form av behov for opplæring og kompetanse til ansatte i barnevernet og tilsynspersoner, samt ressurser i form av tidsbruk og personell.

Det er også gitt åpning for at *"Hvis foreldrene ønsker det, kan det i noen tilfeller være en mulighet at barneverntjenesten bistår, for eksempel bidrar til en begrenset samværsordning med tilsyn som hjelpetiltak."*

Oppnevning og opplæring av tilsynsperson er også en ny type oppgave for barneverntjenesten. Som ledd i denne oppgaven vil barneverntjenesten motta opplysninger om barnet og foreldrene. Opplysningene må behandles på samme måte som andre opplysninger barneverntjenesten mottar. (...) Barneverntjenesten må foreta en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle av om vilkårene etter barnevernloven § 4-3 er til stede. Barneverntjenesten kan derfor etter en konkret vurdering i den enkelte sak finne at det er grunn til å opprette en undersøkelsessak på bakgrunn av opplysningene barneverntjenesten er gjort kjent med i forbindelse med pålegget - Det vil med andre ord kunne medføre flere undersøkelser i barnevernet. I utgangspunktet er dette bra, men barnevernet må være rustet til å kunne ivareta disse oppgavene i tillegg til de en har i dag.

De nye oppgavene som er nevnt i forbindelse med endring i barneloven og forskrift kommer i tillegg til at barnevernet innen 3 år ikke vil få bistand fra Bufetat i en del tiltak som en har kunnet søke om tidligere. De oppgavene som Bufetat har gjort til nå vil altså også måtte utføres av den enkelte kommune i fremtiden.

Eksempel på oppgaver som kommunene har i vente når statlig barnevern begrenser sine oppgaver:

Manglende statlige tiltak og tilbud vil kunne medføre at Kommunene i flere tilfeller sjøl i fremtiden må foreta, eller finne alternativer til, for eksempel:

- veiledning av foreldre og fosterhjem,
- rekruttering av utredning av barn og ungdom med sammensatte vansker
- finne alternativer til døgnbemannede foreldre-/barn institusjoner,
- regional MST
- Statlige tilbud som PMTO terapeuter og MST team er mange steder ikke tilgjengelig.

Vadsø kommune

Antall barn og unge som trenger og mottar hjelp fra barnevernet har økt jevnlig over mange år. Det medfører at mange barnevernkontor og ansatte opplever et stort arbeidspress, og det kreves en omfattende kompetanse for å mestre alle oppgaver og ansvaret jobben medfører. Det er sannsynlig at mange små kommuner vil ha vansker med å utføre alle oppgaver som barnevernet har og skal ha ansvar for fremover på grunn av få ansatte og store krav til kompetanse og erfaring.

For å få til beskyttet og støttet tilsyn jf. endringer i barneloven i juni 2013, som omhandler barneperspektivet i foreldretvister, på en best mulig måte - er det en del momenter som vi mener det vil være viktig å ta hensyn til.

Beskyttelse eller kontroll?

I høringsnotatet til forskriften står det at **beskyttet tilsyn er mest aktuelt i saker der det har vært problematikk knyttet til vold, rus og psykiske lidelser som kan påvirke foreldrefunksjonene, men der forholdene likevel er slik at det er til barnets beste med et begrenset samvær...** - samtidig står det i merknadene at - *Tilsynsordningen skal ikke benyttes for å avklare eller kontrollere om samværsforelder er ruspåvirket, tilstrekkelig psykisk stabil eller at det ikke oppbevares våpen eller narkotika i boligen der samværet finner sted.* - Barneverntjenesten i Vadsø vil bemerke at en finner det vanskelig å se at et slikt tilsyn skal kunne gjennomføres uten noen form for kontroll.

Samvær mellom barn og foreldre der barnevernet har overtatt omsorgen:

Vurderinger om behov for beskyttet og støttet tilsyn som det vises til forskriften bør *også* være gjeldende i lignende saker som har vært i Fylkesnemnda for sosiale- og barnevernssaker, der foreldre(ne) får begrenset samvær med sine barn. En kjenner til at det finnes tilfeller der barna har fortalt om om vold og overgrep der foreldre likevel har fått rett til samvær med sine barn.

Samarbeid i saker etter barnelov og barnevernlov:

Fra barnevernets side stilles det spørsmål ved at det i en del saker vedrørende barnefordeling, som en har blitt kjent med fra rettssystemet, ikke blir innhentet og forespurt informasjon fra barnevernet. Det kan da ha vært utført undersøkelser og være tiltak fra barnevernet som ville kunne ha stor betydning for utfallet av saken og vurderinger av hvor barnet bør bo. Selv om barnevernet har særskilt taushetsplikt, bør det kunne finnes løsninger slik at dette blir brukt til barnets beste. Vi mener derfor det bør derfor arbeides videre for å få til økt samhandling mellom barnevernlov og behandling i rettssystemet etter barneloven.

Ansvar for og gjennomføring av støttet tilsyn:

Støttet tilsyn er en oppgave som er tiltenkt Bufetat gjennom bl.a. Familievernkontorene. Tilsynspersonene kan være en tilsatt fagperson ved Familievernkontoret ELLER en som Bufetat inngår avtale med.

Vi stiller spørsmål ved hvordan en har tenkt å løse dette i områder utenfor de store byene. For eksempel i Øst-Finnmark som har et veldig stort areal, er det kun et Familievernkontor. Det er lagt til Sør-Varanger. Det medfører at Familievernkontoret i Sør-Varanger skal ha ansvar for å utføre oppgaver med blant annet støttet tilsyn og/eller lære opp fagpersoner som tilsynspersoner i alle kommunene i Øst-Finnmark. Det vil medføre mye reising og arbeidsoppgaver på et stort område.

§ 2 retten si avgjerd om samvær med tilsyn:

Et pålegg om samvær med tilsyn skal være tidsavgrenset og bør normalt ikke ha varighet ut over ett år i følge forskriften. Barneverntjenesten i Vadsø stiller spørsmål ved at det kan virke uavklart hva som skal skje etter et år og hvem som skal ha ansvar for å følge opp saken etter dette. I forskriften vises det til tre muligheter:

Vadsø kommune

reise ny sak, foreldrene blir enig om samværsordning, eller at barneverntjenesten bistår med begrenset samværsordning som hjelpetiltak. I saker med vold i nære relasjoner, psykiatri eller rus kan det bli belastende at det viser til en ny runde med vurderinger om det er hensiktsmessig med samvær, samt press på bostedsforelder for å unngå ny sak.

Forslag til tiltak som følge av endringer i barnevernlov, barnelov og forskrifter m.v.:

- ◆ Styrke barnevernsutdanningen og innføre et 4. år
- ◆ Lovfestet rett til videreutdanning for ansatte og ledere i barnevernet

Med enda flere oppgaver og økt ansvar til barneverntjenestene bør Barnevernsutdanningen styrkes, og de ansatte i barnevernet bør få lovfestet rett til videreutdanning og til å spesialisere seg og bli rustet til lederoppgaver og de ulike oppgavene i barnevernet.

Det vil være en veldig vanskelig oppgave for hver enkelt ansatt å skolere seg innen så mange fagområder som en ansatt i kommunalt barnevern skal kunne mestre for å kunne veilede foreldre og utføre nødvendige tiltak for barn og familier, for å styrke foreldrekompentanse osv. med kun 3 års grunnutdanning.

Det bør også innføres et 4. år i utdanningene slik at hver barnevernsarbeider blir bedre rustet til å ivareta sitt særlige ansvar for barn og unge. Dette ansvaret som er gitt i lovs form finnes ikke innen for noe annen profesjon. En opprustning av barnevernets kompetanse og dermed lønnsmess plassering vil også styrke tjenesten og gi mindre "turn over". Grunnlønnen i barnevernet er pr. i dag veldig lav i forhold til ansvar i en rekke stillinger, og sammenlignet med andre yrkesgrupper som bl.a. lærere og konsulenter med teknisk/IT utdanning med videre.

- ◆ Stillinger til kommuner som ikke har fått økt bemanning i den foregående periode

Staten har gått inn med midler til styrking av barnevernet og noen kommuner er styrket med stillinger. Det vil være viktig at de kommunene som ikke har fått tilskudd til flere stillinger frem til 2013 også får det i 2014/2015, slik at disse kommunene blir rustet til å ivareta oppgavene som barnevernet skal ha fremover. Disse midlene må gis kommunene som varige tillegg spesielt rettet mot barnevernet.

- ◆ Vurdere ansvar for og gjennomføring av støttet tilsyn:

Gjøre vurderinger i forhold til om og hvordan en organisering ved at Bufetat ved Familievernkontorene har ansvaret for støttet tilsyn vil bli gjennomført i praksis. Dette i forhold til hvor i mange kommuner og over hvor store avstander hvert familievernkontor vil ha ansvaret for å føre tilsyn under samvær.

- ◆ Se på samhandling mellom barnevernlov og barnelov til barnas beste.

I det kommunale barnevernet gjennomføres i dag samvær mellom biologiske foreldre og barn som bor i fosterhjem. Det kommer ikke alltid frem, og en kjenner ikke alltid til opplysninger som har fremkommet i rettssystemet. I saker om barnefordeling er oppe i rettssystemet kan det tas avgjørelser om samvær og fast bosted uten at viktig informasjon om foreldrene som har fremkommet i en barnevernssak er kjent eller blir tatt hensyn til. Dette kan ha uheldige utfall for barna det gjelder. Det bør jobbes videre med å se på samhandling og innhenting av informasjon og tiltak til barnas beste i forbindelse med samvær som blir vedtatt både etter barnelov og barnevernlov.

- ◆ Vurdere mulighet for å utvide tidsperioden for samvær med tilsyn, samt sette noen krav før saken kan tas opp på nytt.

Vadsø kommune

I forslaget til forskriften foreslås det at et pålegg om samvær med tilsyn skal være tidsavgrenset og at det normalt ikke bør normalt ha varighet ut over ett år. Barneverntjenesten i Vadsø stiller spørsmål ved at det kan virke uavklart hva som skal skje etter et år, og at det kan medføre nye uheldige runder i systemet i tunge saker der det for eksempel er problematikk med vold, rus eller psykiatri. Hvis saken skal opp på nytt bør det også i noen tilfeller kunne stilles krav til endring i situasjonen til samværsforeldrerens som vilkår for at saken skal opp på nytt.

Undertegnede er koordinator for Interkommunalt barnevern i Øst-Finnmark og ansatt i Vadsø kommune. Temaet er også drøftet i interkommunalt barnevern i Øst-Finnmark som består av 9 kommuner, men ikke svaret i sin helhet.

Med hilsen

Ann-Kristin Basma
Koordinator
Vadsø Familiesenter

Sissel Richardsen
barnevernfaglig leder Vadsø kommune